

Lesní mateřská škola Sasanka

Co dělá člověka člověkem?

Školní vzdělávací program

“Nevěřte všemu, co se vám k věření předkládá: Zkoumejte vše a přesvědčte se o všem sami!” Jan Amos Komenský

Obsah

Identifikační údaje	
3	
Základní údaje o mateřské škole	3
Název dokumentu	3
Název školy, kontakty	3
Statutární zástupce, zpracovatelé programu	3
Údaje o zřizovateli	3
Obecná charakteristika školy	4
Velikost školy	4
Lokalita školy	4
Charakter a specifika budov	4
Dostupnost školy	4
2. Podmínky vzdělávání	5
Věcné podmínky	5
Životospráva	5
Psychosociální podmínky	5
Organizace	7
Režim dne	7
Řízení mateřské školy	8
Personální a pedagogické zajištění	8
Spoluúčast rodičů	9
Spolupráce s dalšími partnery	10
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
Podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
3. Organizace vzdělávání	12
Kritéria pro přijímání dětí	12
4. Charakteristika vzdělávacího programu	13
Vzdělávací cíl školy – filozofie	13

Formy, metody vzdělávací práce a prostředky plnění	14
5. Vzdělávací obsah	14
Moje společnost	15
Moje kořeny	18
Moje tělo	
21	
Moje emoce	24
Moje tvořivost	27
Můj rozum a vůle	30
Moje morálka	34
Můj charakter	36
Můj humor	39
6. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	42
Oblasti autoevaluace	42
Prostředky autoevaluace	42
Na úrovni školy	42
Na úrovni třídy	42
Sledování a hodnocení výsledků pokroků dětí:	42
Časový plán	
43	
7. Závěr	44

Identifikační údaje

Základní údaje o mateřské škole

Název dokumentu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Co dělá člověka člověkem?

Název školy, kontakty

Název školy: Lesní mateřská škola Sasanka

Adresa školy: Lesní mateřská škola Sasanka, Hradec 26, Hradec 33211

Zázemí/provoz školy: parcelní číslo 1293 (k.ú.Lelov)

IČO: 08898065

Email: lesniklubsasanka@seznam.cz

Telefon: 704531451

Statutární zástupce, zpracovatelé programu

Ředitelka Lesní mateřské školy: Bc. Markéta Gejdošová

statutární zástupce zřizovatele: Bc. Markéta Gejdošová

ŠVP vytvořila: Bc. Markéta Gejdošová a team pedagogů

Údaje o zřizovateli

Zakladatel: Lesní klub Sasanka, z. s.

Adresa zakladatele: Hradec 26, Hradec 332 11

Kontakt: 704 531 451

IČO: 06868941

Obecná charakteristika školy

Velikost školy

Kapacita školy je připravena pro 38 dětí, uspořádání MŠ je dvoutřídní, 15 a 23 míst.

Lokalita školy

Lesní mateřská škola Sasanka se nachází v obci Lelov, 3 km od města Stod, na katastrálním území obce Lelov. Zázemí se nachází na okraji obce na louce s těsnou blízkostí lesa.

Charakter a specifika budov

Za lesní mateřskou školu se považuje mateřská škola, ve které vzdělávání probíhá především ve venkovních prostorách mimo zázemí lesní mateřské školy, které slouží pouze k příležitostnému pobytu. Zázemí lesní mateřské školy přitom nesmí být stavbou.

Hlavní zázemí je složeno ze tří maringotek, kryté pergoly a skladu a domku z kontejnerové konstrukce. V sousedství jsou dále zastřešené umývárny a kompostovací toalety, pískoviště, záhony, venkovní/bahenní kuchyňka.

Maringotky - Horní třída: č.1 slouží především v zimním období jako jídelna nebo místo pro pobyt v nepříznivém počasí. Kromě stravovacího zázemí jsou zde uloženy i tiskopisy, lékárnička a základní pomůcky. Maringotka č.2 slouží k odpočinku dětí. Jsou zde lehátka a lůžkoviny dětí, dále je zde uloženo i náhradní oblečení dětí. Maringotka č.3 je používána příležitostně při nepříznivém počasí, kdy je potřeba pracovat na skupinky, například pro děti v povinné předškolní docházce. Všechny maringotky jsou vytápěné. Domek - Dolní třída: slouží především v zimním období jako jídelna nebo místo pro pobyt v nepříznivém počasí. Kromě stravovacího zázemí, je zde i možnost odpočinku dětí nebo jako úložiště pomůcek a náhradního oblečení. Plechová garáž slouží jako sklad pomůcek, materiálu a nářadí. Je přístupná pouze zaměstnancům školy. Kryté pergoly slouží jako venkovní jídelny a zázemí během většiny roku. Kromě částí na stravování jsou zde umístěny i šatny dětí.

Umývárny slouží také během celého roku. Jsou zde dvě umyvadla, u kterých jsou umístěné výtokové barely, oba jsou napojeny na elektřinu a lze v nich vodu ohřívat. Dále jsou tu tři kompostovací toalety, dvě z nich jsou určeny dětem a jedna dospělým.

Dostupnost školy

Do zázemí lze dojet autem a asfaltová cesta je sjízdná i pro záchranné složky. V obci Lelov je autobusová zastávka, s pravidelnými spoji směr Stod nebo Merklín.

2 Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostředí kolem zázemí je přirozeně bohaté - louky, les, pole, proto se nijak nesnažíme ho zbytečně zatěžovat. Krásnou přírodu doplňují pouze jednoduché záhony, upravené cesty s pravidelnou údržbou. Okolí školy zatím ani nezastavujeme příliš herními prvky, velkou část provozu lesní mateřské školy travíme zcela mimo zázemí a pískoviště s bahenní kuchyňkou a autíčky je zcela dostačující. Volnou hru zde doplňují odrážedla a dětské pracovní nářadí.

Vybavení maringotek a domku je prosté a účelné. Snažíme se především o čisté a přehledné zázemí, ve kterém se děti i dospělí budou dobře orientovat. Materiál a pomůcky mají své určené místo a dětem je předkládána vždy pouze část, která rotuje podle potřeb vzdělávání. Škola má zatím pouze takové pomůcky, které opravdu reálně využívá a nehromadí nadbytečné věci. Doplnování probíhá průběžně podle potřeb, které mají dlouhodobější ráz.

Věcné prostředí školy je zatím stále ve fázi budování. Každý rok se proměňuje. Mateřská škola poskytuje dětem vše, co pro svůj pobyt zde potřebují, přesto je stále mnoho věcí, které se dají zlepšovat a tak i škola při postupné praxi koná.

Do budoucna má škola v plánu zázemí oplotit a více zabezpečit, vytvořit funkční permakulturní zahradu a více využít celou plochu pozemku.

Životospráva

Ve stravování se snaží být pedagog vzorem a stravuje se s dětmi společně, nabízí a motivuje děti k jídlu, i k tomu co neznají. Oběd, který je zajištěn od externího dodavatele dle zásad spotřebního koše, probíhá s důrazem na co největší samostatnost a zásady správného stolování. V rámci odpoledního programu se děti zapojují do tvorby svačiny a například si jídlo samostatně mažou. Dbáme i na pravidelný pitný režim. Kdy se dětem průběžně doplňují jejich vlastní termosky/lahve. Řád životosprávy je vytvářen dobou podávání jídla ve škole.

Pro podporu zdravé výživy se snažíme snížit množství konzumovaného cukru dětmi: so nejnížší možnou míru donášení bonbonů z domova, při oslavách preferujeme ovoce, čerstvé nebo sušené, případně odlehčené dezerty na bázi tvarohu, jogurtu a ovoce. Pro zvýšení konzumace čerstvé zeleniny a ovoce, dáváme při svačině vždy zvlášť na talíře dětem dobře na očích.

Záměrem školy je najít stabilního dodavatele stravování po celý rok, který zajistí dětem 3 jídla denně a bude splňovat podmínky spotřebního koše, tak, aby se děti mohli ještě lépe a zcela plnohodnotně stravovat.

Psychosociální podmínky

Většina školního vzdělávacího programu se odehrává v přírodě. Je to prostředí, které je tím nejpřirozenějším pro člověka a proto působí harmonicky v jakékoliv roční době a počasí. Zásadou je nevytvářet modelové situace v přírodě, ale nechat působit ji na všechny smysly dítěte. Kromě toho jsou lesy, louky, potoky atd. oproštěny od negativního vizuálního smogu, nadměrného hluku a dávají člověku větší pocit svobody pohybu.

Prostředí zázemí je vytvořeno tak, aby navazovalo na harmonické působení přírody, proto používáme přírodní materiály, vzdušnost a nezaplněnost, vyhýbáme se důrazné barevnosti. Vše je voleno tak, aby v dětech probouzelo tvořivost a zvědavost.

Snažíme se vytvářet bezpečné a laskavé sociální prostředí, se srozumitelnými hranicemi a respektující komunikaci s ohledem na zralost dítěte, jeho potřeby v daném dnu a specifikaci vycházející z rodinného zázemí. Pedagog se chová důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). A to již v adaptačním období, které je dostatečně dlouhé, aby mohlo pomoci vytvořit důvěru a vzájemný respekt.

Školka má nastavené pravidla a flexibilní možnosti v souvislosti s adaptací a následnou pravidelností docházky do školy. Je žádáno, aby rodič společně s dítětem navštívil školu v rámci určeného prostoru, a tak provedl dítě novým fyzickým a sociálním prostředím. Délka pobytu s rodiči a následně bez rodičů, je konzultována s rodičem a dochází ke společnému rozhodnutí a adaptační proces je navrhován individuálně pro každé dítě. Je žádáno, aby rodič v spolupráci s učitelem reguloval v adaptačním období četnost a dobu docházky dítěte. Rámcově je adaptační čas navržen při každodenní docházce na měsíc od započetí docházky dítěte do školy.

Naším cílem je vést děti k vyjadřování svých potřeb, postojů, nacházet odpovědi a rozhodnutí a přebírat zodpovědnost za své konání a svoje činy. Našimi nástroji jsou respektující pravidla vzájemné komunikace, dané bezpečné hranice a pravidla, rituály rámuji organizaci dne. Komunikovat se snažíme pozitivně a srozumitelně k věku dětí.

Pedagog zasahuje do situací, které vyhodnotí jako nebezpečné, nebo sociálně nezdravé. V řešení situací je však průvodcem a podporovatelem nikoli řešitelem. Poskytuje oporu, pochopení a přijetí. Úkolem pedagoga je provázet dítě a poskytovat rámec a bezpečí, když to dítě potřebuje, nebo vyžádá.

Důležitou součástí komunikace je dodržování úcty u dětí a postupně je k tomu vedou – formulace pozdravu, prosby, poděkování, ocenění, slušné vyjadřování. Fyzické a psychické násilí, nebo agrese je minimálně tolerovaná a situace se okamžitě diagnostikuje a přijímají se opatření k minimalizaci opakování. Veškerá řešení týkajícího se dítěte, jde ruku v ruce s komunikací s rodinou.

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů). Snaha je především jít vlastním příkladem a být dětem vzorem.

Jedním ze základních prvků ve školním vzdělávacím procesu je vytváření takového prostoru, aby nedocházelo k zahlcování informacemi, podněty, podsouváním aktivitám.

Naším cílem je vytvářet a zachovávat prostředí, které vede ke ztišení, uvolnění a emoční harmonizaci. I děti, které projevují zvýšenou aktivitu, neudržení pozornosti a jiné projevy úzce související s přesyceností podněty a vjemy, nacházejí zklidnění a uzemnění.

Našími výchovně vzdělávacími pomůckami jsou především materiály z přírody a lidský hlas. Práce s lidskými hodnotami reflektující se v našem programu. V rámci nepravidelných výletů do města, se nevyhýbáme ani styku a používáním moderních technologií pokud jsou součástí například interaktivních výstav.

Každodenní ranní pozdrav a cesta do zázemí je prostorem k naladění dětí a na další den a sdělení zážitků a potřeb. Naopak v odpoledním čase je prostor pro reflektování zážitků z denního programu.

Snahou do budoucna je formovat náš program, aby byl flexibilní pro danou skupinu dětí, ale také po aktuální dění kolem nás. Svou denní práci získávají pedagogové mnoho zkušeností, které jim pomáhají k zlepšování psychosociálních podmínek dětí a dostatek prostoru pro své individuální potřeby.

Organizace

S dětmi se pracuje individuálně, v různě velkých skupinách, ale jsou využívány i frontální činnosti. Vlastní práce s dětmi respektuje osobní dispozice dítěte. Během pobytu v zázemí i mimo něj se děti pohybují volně, samostatně s ohledem na dodržování dohodnutých a smysluplných pravidel. Děti jsou každý den během celého roku především venku na což jsou vybaveny. Mohou vnímat svět pomocí všech smyslů, hledat a objevovat přírodu i sami sebe. Vzbuzuje v nich touhu k pohybu, úctě, vědění i k naslouchání. Respektujeme i individuální potřebu dětí k spánku a odpočinku. Program přizpůsobujeme dle dynamiky skupiny, některé dny jsou přímo relaxační. Každé dítě má možnost odpočinku v tichém, čistém a klidném prostředí. Děti, které nespinkají po obědě odpočívají v klidném prostředí na relaxačních místech nebo tento čas tráví při klidových činnostech. Dětem pravidelně čteme i zpíváme. Způsob organizace aktivit je volen na základě ŠVP a společné domluvy pedagogů.

Do mateřské školy jsou přijímány děti podle kritérií vydaných ředitelkou. Děti jsou do Lesní mateřské školy Sasanka přijímány ve věku od 2 let do nástupu na základní školu. Při volné kapacitě je přihlášky možné podávat emailem celoročně, po domluvě s ředitelkou školy. V období zápisů do mateřských škol, je oznámení o zápise do Lesní mateřské školy zveřejněno na webové stránce a veřejné vývěsce. Zápis na nový školní rok pro nové zájemce, vymezuje datum, čas a místo konání zápisu a kontakt na odpovídající osobu. Pro nástup do školy je nutné vyplnit přihlášku a evidenční list. Škola má jednu věkově heterogenní třídu. Maximální počet dětí je 23 dětí na den.

Podmínkou pro vstup do mateřské školy je taková sociální a emoční zralost dítěte, aby zvládlo v průběhu adaptačního období nástup tak, aby nedošlo k narušení jeho vývoje.

Provoz LMŠ od 8:00h do 16:00 h

Režim dne

7:45 - 8:00	- scházení dětí
8:00 - 8:30	- přesun k zázemí LMŠ Sasanka nebo na jiné místo v přírodě
8:30 - 8:45	- ranní kruh - společné přivítání - písničky a říkadla vztahující se k tématu dne, nastínění programu dne - pohybové aktivity přizpůsobené dle ročního období/počasí
8:45 – 9 :15 9: 00 - 11:30	Svačina - odchod do lesa, pokud již skupina nevyrazila po příchodu - výchovně vzdělávací program dle školního vzdělávacího programu s ohledem na individuální potřeby dětí s ohledem na aktuální situaci venku - prostor pro volnou hru i průběžnou diagnostiku dětí
11:30 - 11:45	- hygiena
11:30 - 12:00	- předobědový rituál – prostření stolu, báseň, společný oběd,
12:00 - 12:30	- vyzvedávání dětí, příprava na odpočinek
12:00 - 14:00	- odpolední odpočinek, četba pohádek, relaxace - klidová aktivita dětí, které neodpočívají - individuální práce s předškolními dětmi
14:00 – 15:00	- odpolední svačina - odpolední program – práce na portfoliích, činnosti k tématu, volná hra na pozemku, vyzvedávání dětí, nabídka volně přístupných skupinových aktivit

Snahou školy je najít každý rok vhodný harmonogram pro dynamiku dětí a jejich rodin, tak aby provoz nebyl narušen. Snažíme se o nalezení co nejlepších kritérií pro vytvoření šance na vzdělávání pro široké spektrum dětí.

Řízení mateřské školy

Klíčovým článkem řízení školy je ředitelka mateřské školy. Je nositelem její filozofie a celou organizaci zastřešuje. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny. Všechny profese ve škole úzce spolupracují. Ředitelka vypracovává ŠVP PV a zahrnuje do společné práce i ostatními pedagogy s ohledem na jejich zkušenosti. Snaží se vést pracovníky k uvědomění, že o tom jak se bude dítě v lmš cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí. Plánování je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Škola úzce spolupracuje s rodiči, při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí s odborníky.

Záměrem řízení je fungující, stabilní škola na širší časovém horizontu.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagog vytváří prostředí, ve kterém je respektována individuální osobnost a práva dítěte. Vztah s dětmi buduje na principu empatie, má partnerský přístup k dětem s ohledem na stupeň vývoje dítěte. Při práci s dětmi není pedagog zaměřen na výkon dítěte, ale vede

„objektivní lekce“, které jsou provázeny laskavostí. Denně pozoruje děti při práci, a o jejich výsledku a postupu si vede pedagogické záznamy. Je ochoten se stále profesně a osobnostně vzdělávat. Vytváří prostředí pro komunikaci rodiny a školy a podporuje spolupráci školy a rodiny. Spolupracuje na obohacování vzdělávacího prostředí novými materiály a pomůckami. Spolupracuje s ostatními kolegy v zařízení, je ochoten poradit a pomoci méně zkušeným kolegům v realizaci pedagogiky. Alespoň pasivně se na profesní úrovni informuje či zúčastňuje informačních setkání, seminářů a konferencí o všem, souvisejícím s předškolním vzděláváním.

Ve škole se na jejím provozu podílí ředitelka školy, koordinátorka provozu, pedagogové a nepedagogičtí pracovníci (chůvy). Fungování této sítě zaměstnanců zajišťuje ředitelka kontrolním systémem školy. Evaluace, hospitace, porady, supervize a teambuldingy jsou nástroje zajišťující fungování kolektivu zaměstnanců, vzájemnou spolupráci a udržení společné filozofie školy.

Je zde snaha zajistit dostatek vzdělaných pracovníků, aby každý měl prostor nejen na práci, ale i na odpočinek, který je důležitý k soustředěnosti a vnímání dětí. Evaluační procesy jsou stále ve stupni zlepšování a škola hledá tu nejlepší možnou cestu, jak tímto způsobem podpořit své pracovníky.

Spoluúčast rodičů

Chod lesní mateřské školy by se neobešel bez spolupráce s rodiči. Komunitní způsob fungování školy je nedílnou součástí jeho udržitelnosti. Zároveň spolupráce a dobré vztahy se zákonnými zástupci vytvářejí kladné prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí. Dobré vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou vystavěny na základě otevřenosti a důvěře, vzájemném respektu a ochoty spolupracovat.

Pro rodiče jsou vytvářeny možnosti společných prožitků v životě školy, prostřednictvím, kterých budujeme dobré vztahy. Pravidelně probíhají slavnosti pro rodiče, děti a příznivce školy. Rodiče jsou zváni se do organizace a přípravy projektu aktivně zapojit. Během roku jsou organizovány také brigády, kdy mohou rodiče společně tvořit prostředí pro své děti.

Rodič má právo projevit jakékoliv připomínky k chodu mateřské školy, a svými náměty a nápady přispívat k obohacení výchovného programu, o kterém je pravidelně informován. S rodiči komunikujeme denně při osobním kontaktu při předávání dětí. Jsou nabízené individuální konzultace, na které jsou rodiče zváni 2x ročně, nebo v případě potřeby. Konzultace může být vyžádána i od rodičů. Individuální konzultace vytvářejí prostor pro informování a reflexi o prospívání dítěte a jeho pokrocích v rozvoji a učení. S rodičem se vytváří podporující koncept pro jeho dítě se zřetelem na jeho individuální potřeby. Pedagogové pracují se soukromými informacemi s diskrétností a ohleduplně, respektují soukromí rodiny. Uskutečňují se i společné schůzky rodičů a je tvořena také fotodokumentace a portfolia dětí, kde také mají možnost sledovat vývoj svého dítěte. V neposlední řadě je zde komunikace telefonní a emailová.

Komunikace s rodiči je pro nás zásadní i do budoucna. Tyto vztahy se nesnažíme vylepšovat, ale dlouhodobě prohlubovat a pečovat o ně.

Spolupráce s dalšími partnery

Lesní školka Sasanka se zapojuje celoročně do života obce Lelov. Při denních setkáních, výzdobou během tradičních svátků, pozváním na slavnosti. Spolupracuje s Městem Stod na výstavách v místní radnici nebo se ZŠ Stod pořádá vzájemné návštěvy s programem. Dále během denního programu zveme lektory jógy, lesního pedagoga z Lesů ČR, terapeutické mini poníky, řezbáře, atd. Vždy s ohledem na aktuální program a potřeby. Spolupráce probíhá i se SPgŠ Horšovský Týn, kdy v lmš probíhají návštěvní dny pro studenty tohoto oboru a naopak pro děti je připraven program v prostředí školy. Dále především v oblasti vzdělávání pedagogů a vzájemných návštěv spolupracujeme s Mikroregionem Radbuza a Asociací lesních mateřských škol.

Škola bude oslovat i další instituce a spolky, které budou vyhovovat jejím potřebám a mohly by rozšířit vzdělávací nabídku.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Pravidelný denní režim respektující potřeby dítěte s možností si kdykoliv odpočinout.
- Škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Pedagog uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- Individualizace vzdělávacího procesu a realizace všech doporučených podpůrných opatření.
- Osvojení si specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně podpůrného opatření. A jeho další vzdělávání a komunikace s ostatními zaměstnanci.

Inkluze je pro nás proces, kdy se snažíme v rámci programu o co největší začleňování dětí s SVP na základě jejich možností a dispozic. Tak abychom děti posilovali a podporovali nikoli je přetěžovali.

Děti s SVP jsou pro nás přínosem i z pohledu celého kolektivu, kdy se i zbytek dětí učí vlastní zkušeností respektu, ochotě, laskavosti a porozumění. Tedy pozitivním hodnotám užitečných i v dalším jejich životě.

Přestože vnímáme určitá negativní specifika lesních mateřských škol v inkluzivním vzdělávání jako je těžší dostupnost, častý pohyb v terénu, kratší otevírací doba nebo finanční spoluúčast, jsme přesvědčení, že je můžeme vyvážit. A to především menším kolektivem dětí, celoročním pobytem venku podporujícím zdraví,

intenzivní spolupráci pedagogů a asistentů pedagoga, podporující komunitní atmosférou pro rodiče.

V současné době se škola snaží sjednotit a z efektivnit vlastní základní metodiku pro adaptaci dětí se SVP , podpůrná opatření a specifické potřeby.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Maringotka je vybavena dostatečným množstvím podnětných hraček a pomůcek.
- V maringotce je dostatek knih a časopisů.
- Při diagnostice nadaného dítěte, se bude přihlížet k jeho individuálním potřebám a upravovat se prostředí k naplnění jeho potřeb.

K tématice nadaných dětí přistupujeme tak, že každý jsme jedinečný a u každého dítěte můžeme objevit nějaký talent či nadání. Pečlivým pozorováním a hlubší znalostí dítěte se snažíme objevit nadání v každém z nich a dát jim prostor k jeho rozvoji. Nejde pouze o samotnou diagnostiku, ale i následnou nabídku aktivit, které je posílí.

Stejně jako u dětí se SVP se i u nadaných dětí snažíme je nevyčleňovat, ale zcela rovnocenně zapojovat do celého programu. Pedagogové se snaží stimulovat jejich potenciál stejně jako u dalších dětí v kolektivu a využívá volných chvilí během dne k realizaci drobných individuálních aktivit.

V případě podmínek nadaných dětí se dlouhodobě vzděláváme a hledáme způsob, který by vyhovoval našim podmínkám.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Maringotka je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek.
- V okolí maringotky a v maringotce je zajištěna bezpečnost jsou zneprístupněny ohrožující předměty.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Děti mají možnost si kdykoliv odpočinout.
- V maringotce je dostatečný úložný prostor na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Pravidelný denní režim respektující potřeby dítěte.
- Škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Pedagog uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V případě podmínek dvou až tříletých dětí snažíme o zaměření na rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti. Pravidelně, denně při běžných činnostech.

Dále se držíme těchto pravidel:

- nastavujeme dětem přiměřené a splnitelné cíle
- dopřáváme dětem opakování
- jsme pro děti srozumitelní
- volíme vhodné metody a formy práce
- dáváme dětem konstruktivní zpětnou vazbu
- dáváme dětem dostatek času
- jsme vždy dopředu připraveni

3. Organizace vzdělávání

V Lesní mateřské škole je jedna třída s maximálním počtem 23 dětí na den. Složení dětí ve třídě je heterogenní, ve věku od 2 do 7 let. Docházka je možná nejméně na dva dny v týdnu. Při nástupu a během adaptačního období volíme počet dní vzhledem k individuálním potřebám dítěte a rodiny, poté preferujeme celotýdenní docházku.

Nástup do školy je možný kdykoliv v průběhu roku. Průběh a podmínky nástupu, kritéria jsou zveřejněny v Provozní řádu školy. V případě kladného vyřízení podepisují zákonní zástupci smlouvu o vzdělávání a další dokumenty, které vymezují práva a povinnosti rodičů, dítěte a školy včetně rozsahu docházky a platebních podmínek.

Kritéria pro přijímání dětí

1. Věk dítěte: Děti do dvou let nepřijímáme, 2-3 roky = 10 bodů, 3-4 roky = 40 bodů, 5-6 let = 20 bodů
2. Sourozenci: Sourozenci již docházejících do lms = 40 bodů
3. Model docházky (počet dní) - celotýdenní = 50 bodů, třídní = 40 bodů, dvoudenní = 10 bodů

Do LMS může být přijato pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Na základě písemné žádosti zákonných zástupců dítěte může ředitelka LMS v odůvodněných a výjimečných případech rozhodnout o udělení výjimky.

4.Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program Lesní mateřské školy Sasanka **Co dělá člověka člověkem?** je založen na konceptu J.A.Komenského o celistvosti “Člověk učený zná dobré, chce dobré a koná dobré a to i když se nikdo ne dívá.”. Vidíme jako velmi důležité se vrátit zpět k této myšlence. V dnešní době s přemírou informací, požadavků a tlaku se snažíme pro děti vytvořit pozitivní, přirozené, respektující a klidné prostředí a stejně tak i přístup. Předškolní období se odehrává první setkání dítěte se vzděláváním prostřednictvím cizí autority a současně je to také období budování morálky a etiky. Nepodceňujeme tedy to, jak a s kým dítě toto období prožívá.

Jádrem vzdělávacího programu je úzké napojení na okolní přírodu a její zákonitosti, úcta a pokora k ní, stejně jako ke všemu živému kolem nás. Živočichům, rostlinám i lidem. Učíme se s dětmi prožívat vlastní lidskost a sebeúctu, ale současně cítit se součástí společenství.

Současná mateřská škola chápe celé předškolní období jako dobu intenzivního a spontánního samoučení. Lesní mateřská škola nabízí takové prostředí, které toto vývojové období podporuje a v němž má dítě dostatek prostoru se přirozeně rozvíjet. Doplnuje a podporuje výchovu v rodině kvalifikovanou a odbornou péčí, s ohledem na potřeby dětí. Zároveň přihlíží na jeho individuální potřeby, kterým pedagog přizpůsobuje svůj vzdělávací program.

Jasně si uvědomujeme jaký významný vliv mají na dítě dospělí kolem něj. Snažíme se o to, aby naši průvodci byli motivováni tím, být co nejlepším a nejautentičtějším vzorem. Proto usilujeme o vytvoření zdravého a klidného prostředí nejen pro děti, ale i pro naše průvodce.

Vzdělávací cíl školy – filozofie

V naší školce splňujeme potřebu být aktivní součástí přírody a komunity, ve které žijeme s ohledem na její stabilitu, přirozený rozvoj a vědomé prožívání. S potřebou celoživotního rozvoje s důrazem na samostatnost a odpovědnost v myšlení a jednání.

Pedagog vychází z pozorování dětí, vlastních zkušeností, respektujícího přístupu a porozumění. Pedagog/průvodce děti nevede, ale doprovází. Přípravuje prostředí a podněty tak, aby dítě mohlo pracovat převážně samostatně.

Pomocí lidských ctností, tedy pozitivních hodnot, které nám pomáhají porozumět sami sobě a tím postupně i světu kolem nás, otevíráme dětem cestu k rozvoji vnitřních kvalit. Protože věříme, že díky nim, děti v současné době mohou vejít do další vývojové etapy jakou je například školní docházka, posíleny. Mohou jim pomoci pojmenovávat vlastní emoce, postoje a potřeby a současně jim porozumět a respektovat je u druhých.

Formy, metody vzdělávací práce a prostředky plnění

Pedagogická **metoda** je založena na rovnosti, nezávislosti, svobodě volby, jednotě a přijetí. Je úkolem pedagoga, aby toto vše dítěti umožňoval a nabízel. Proto je velmi důležitá příprava a připravenost našich průvodců. K realizaci vzdělávacího programu slouží celá škála metod založených na prožitku, vzoru, hře, pohybu, manipulaci, experimentu, komunikaci, tvoření, fantazii, na myšlenkových operacích. A jejich **forma**, ať už individuální, skupinová či hromadná je především založena na prožitku a osobní zkušenosti.

Pedagog má umět pro dítě a jeho rozvoj připravit správné prostředky a uspořádané, připravené prostředí. Je to takové prostředí, ve kterém se dítě může bezpečně a nezávisle na dospělých pohybovat a používat vše, co v něm je. Má být pro dítě lákavé, podporující jeho přirozenou zvědavost a akceptující senzitivní periody.

Svoboda a volnost dítěte nespočívá v tom, že si dítě dělá, co chce. Jeho jednání a chování je omezeno určitými hranicemi vlastních možností a schopností jenž platí ve společenství lidí, domluvená pravidla, sebedisciplína, sebeovládání. Činnosti jsou cílené vzhledem k věku, konkrétním potřebám a individuálním zvláštnostem dítěte. Práce s dětmi je názorná, soustavná, systematická, promyšlená a pružná vzhledem k aktuálním změnám. Činnosti vedou k postupné samostatnosti dětí v oblasti osobní hygieny (prvků sebeobsluhy, prevence nejčastějších nemocí apod.).

Respektujeme prostředí, ze kterého dítě přichází, jeho zdravotní stav, psychickou a sociální zralost. Dodržujeme zásady od jednoduchého ke složitějšímu, od konkrétního k abstraktnímu atd. Dítě je pro nás partnerem. Má možnost ověřit si své schopnosti, znalosti a dovednosti v praxi. Může vyjádřit svůj názor a diskutovat o něm. Má dostatek individuálních činností. Má možnost se aktivně do činností zapojovat. Má možnost pracovat individuálně i ve skupinách. Má dostatek prostoru pro spontánní činnost. Dítě se učí systému a pořádku. Ke svému zdravému vývoji dítě potřebuje nejen hru, ale i práci. Dítě snáze porozumí věcem, kterými může vlastnoručně manipulovat. Využíváme metod monologu, dialogu, demonstrace a diskuse.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah slouží pedagogovi jako východisko pro přípravu vzdělávací nabídky. Na základě filozofie školy a charakteristice vzdělávacího programu se inspiruje těmito směry a opírá se o ně:

Lesní mateřské školy charakterizuje celoroční každodenní pobyt venku. Z podstaty **přírodní pedagogiky** vyplývají i preferované činnosti a formy naplnění vzdělávacího obsahu, zejména volná hra a experimentování, učení prožitkem, tvořivá práce s přírodním materiálem, environmentální činnosti. Děti mají k dispozici pracovní náčiní jako například motyčky,

nejčastěji však využívají věci z okolí (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny atd.). Tím jsou děti odkázány více na vlastní schopnost tvořit, sociální dovednosti a samostatnost.

Výchova ke ctnostem je ucelený program, ve kterém se děti seznamují s lidskými hodnotami pomocí krásně barevných karet a různých doporučených aktivit. Tato ucelená metodika nabízí mnoho možností, jak dětem přiblížit hodnoty, o kterých je třeba běžně mluvit nebo je cíleně rozvíjet. Práce s kartami usiluje o rozvoj vnitřních kvalit osobností dětí. Budou totiž najednou umět pojmenovat to, co se odehrává uvnitř jich samých, v jejich srdci, v jejich vůli, v jejich hlavě. Začnou si samovolně všimnout vlastních vnitřních stavů, které pak dokáží rozlišit. S touto metodikou pracují naši průvodci již třetím rokem a nasbíraly celou řadu zkušeností, které jim pomáhají aktivity zefektivnit a co nejvíce dětem otevřít toto téma prožitkem.

K dalším cílům vzdělávání patří **permakultura**. Je podstatou etického, udržitelného způsobu života, v němž lidé žijí v harmonii s přírodou i mezi sebou navzájem. Tyto tři oblasti mohou vstoupit do života dítěte pomocí příběhů, písní, modelových situací nebo zážitků z prostředí lesní mateřské školy. Pedagogika vede k zapojení dítěte do péče o Zemi, sebe samého, ostatní lidi a do spravedlivého dělení. Je v souladu s přirozeným tokem - zapojuje hlavu, srdce, ruce a všechny smysly - a umožňuje dětem hrát aktivní roli během cesty za vzděláváním.

Dalším klíčem našeho programu je **vědomá komunikace**. Ta nezačíná při práci s dětmi, ale u průvodců. Ti se snaží pochopit pomocí emoční inteligence, empatie, vlastní zkušenosti a odborných znalostí své jednání a využívat ho jako nástroj k vedení dětí. Snaží se o navázání vztahů s dětmi, které jsou založené na bezpečí a důvěře a volí takové aktivity, které pomáhají osobnímu růstu. Tedy podporují u dětí základy sebeuvědomění, sebedůvěry, seberegulace a vnitřní motivace. Dohromady vědomá komunikace podporuje zdravý emocionální a sociální vývoj dětí, což je klíčové pro jejich celkovou pohodu.

Společné rituály jako je ranní pozdrav, způsob přivítání, básně před obědem, uspávání,... nás provází každý den. Nejsou nutně určeny místem a díky tomu je možné je využít i kdekoli na našich výpravách. Jsou voleny a vytvářeny s ohledem na individuální potřeby skupiny i vývojového období. Dávají dětem jistotu, pocit bezpečí a sounáležitosti. Patří sem i slavnosti, které provázejí celý rok a doplňují program.

V Lesní mateřské škole Sasanka jsme přírodní pedagogiku, výchovu ke ctnostem, permakulturu, vědomou komunikaci a rituály vyhodnotili jako klíčové pro náš vzdělávací program a naši průvodci se s ním ztotožňují ve své práci. Nadále se v těchto tématech vzdělávají, aby mohli náš program obohacovat.

Integrované bloky jsou sestaveny metodicky, tak aby při realizaci programu nebyla opomenuta žádná oblast. Nejsou provázány každoročním tématem, ty jsou volena aktuálně, podle potřeby dětí a průvodců, vzhledem k dění kolem nás, jak přírodním, tak společenském. Tedy není ani nutné důsledně dodržovat jejich pořadí. Nejsou ani omezovány časovým obdobím, délku každého integrovaného bloku určuje pedagog na základě evaluačních prostředků a potřeb kolektivu dětí. Jejich provázanost je dána výše zmíněnými metodami, které podporují filozofii a cíle školy. Vhodné naplňování Školního vzdělávacího programu stojí na profesionálním přístupu pedagogů, jejich osobních kvalitách a průběžném vzdělávání v jejich oboru.

Samostatnost

Adaptace na prostředí lesní mateřské školy. Seznámení s prostředím, s lesními průvodci a novými kamarády. Spoluvytváření pravidel pro bezpečný pobyt v lesní školce. Pozorování vzájemných hranic.

Činnosti: poznání svého místa, svých věcí, základy hygieny a stravování, poznávání a nácvik rituálů, vytváření pravidel v zázemí, na výpravách, mezi vrstevníky, učení nápodobou

Dítě a jeho tělo

Cíle

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, , oblékání, úklidu, úpravy prostředí a podobně

Očekávané výstupy

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat a podobně)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- o rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- získat relevantní citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů. vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, dle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- poznat a napsat své jméno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)

Dítě a ten druhý

Cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Vzdělávací nabídka

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Vzdělávací nabídka

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Dítě a svět

Cíle

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Očekávané výstupy

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

-

Sebeláska

Poznáváme své vrstevníky, seznámení s rolí průvodce, prohlubování vztahu. Otevírání tématu karet ctností a sebepoznání. Péče o tělo a své zdraví, ale také o prostředí kolem nás.

Činnosti: získávání návyků (rytmus dne, relaxace, ...). Přiblížení karet pomocí písni a hudby. Péče o zázemí a jeho výzdoba. Označení míst a péče o místa zastávek výprav a orientace v nich.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

Cíle

- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
-

Vzdělávací nabídka

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte,
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, s médii apod.)

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost a podob.)

Očekávané výstupy

- učit se z paměti krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

Cíle

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vzdělávací nabídka

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Očekávané výstupy

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

Cíle

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné

Dítě a svět

Cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm, okolí přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Zodpovědnost

Spolupráce s ostatními ve skupinách, objevování a upevňování hranic. Pravidla. Poznávání okolí a změn v přírodě. Bádání nad důsledky lidské činnosti v přírodě, environmentální aktivity.

Činnosti: aktivity na poznávání těla. Zdravotní cviky, jógová sestava. Poznávání a získávání zkušeností s různorodým prostředím a materiály.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika

Cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a "čtení" knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děja zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava

Dítě a ten druhý

Cíle

- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat),

Očekávané výstupy

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

Cíle

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.

Očekávané výstupy

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Dítě a svět

Cíle

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Laskavost

Veškeré činnosti a aktivity, které ovlivňují naše emoce. Rozpoznání jejich škály a snaha o jejich pojmenování. Získání základních dovedností respektující komunikace a řečových dovedností.

Činnosti: sporty, hry s pohybem na hudbu, tanec. Zprostředkování situací k rozpoznání emocí, hledání jejich projevů v kultuře. Pravolevá a prostorová orientace v nabídce činností a hrách. Třídění matematické i odpadové, hledání rozdílů kolem nás.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změna poloh a pohybů na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry a podobně)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- hudební a pohybové hry a činnosti

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly, (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí a podob.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Dítě a ten druhý

Cíle

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Vzdělávací nabídka

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Očekávané výstupy

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

Cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Očekávané výstupy

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

Cíle

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Jedinečnost

Objevování a zkoušení rozličných tvořivých stylů, postupů a metod. Seznamování se světem umění a hledání vlastního nadání. Objevování svého vyjádření a hledání nápaditých řešení. Hledání inspirace v přírodě a světě kolem nás.

Činnosti: hry na smyslové vnímání. Naučení základů malby, kresby, grafomotoriky. Hra s barvou, hudbou, divadlem. Nácvik mluveného projevu, logopedické říkanky.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů

Vzdělávací nabídka

- smyslové a psychomotorické hry

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem apod.)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Vzdělávací nabídka

- smyslové hry, nejrozličnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

Očekávané výstupy

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Dítě a ten druhý

Cíle

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

Očekávané výstupy

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství

Dítě a společnost

Cíle

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Vzdělávací nabídka

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Očekávané výstupy

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět

Cíle

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Očekávané výstupy

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Zvídavost

Hledání informací a práce s ni odmi. Knihy, časopisy, ústní projev i internet jako zdroj poznání. Trénink paměti. Stavby a práce s prostorem, využívání získaných poznatků. Používání vlastní vůle k dokončení dlouhodobějších projektů.

Činnosti: kimova hra, zapamatování textů. Stavby z různorodých materiálů, labyrinty a bludiště, stezky lesem. Aktivita vyžadující pozornost a soustředění, zrakovou percepci.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Vzdělávací nabídka

- konstruktivní a grafické činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující s děmi s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

Očekávané výstupy

- zvládnutí základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládnutí překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové a dramatické)

Vzdělávací nabídka

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na seznámení s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symboliku (číselná řada, čísllice, základní geometrické tvary, množství a podob.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

Očekávané výstupy

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)

Dítě a ten druhý

Cíle

- osvojení si elementárních poznatků, schopností, dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vzdělávací nabídka

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Očekávané výstupy

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

Cíle

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vzdělávací nabídka

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

Cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Očekávané výstupy

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- porozumět, že změny přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Spolehlivost

Prohloubení dovedností v řešení konfliktů. Orientace v tématech dobra a zla, práce s příběhy. Hledání spravedlnosti a nalézání řešení. Hledání zákonitostí v lidském chování i v přírodě.

Činnosti: aktivity vyžadující komunikaci. Poslech a vyprávění pohádek, jejich dramatizace. Vyhledávání situací prověřující úsudek a konstruktivní řešení. Seznamování se s udržitelností, aktivity s přesahem.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

Očekávané výstupy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj řečových schopností a dovedností a jazykových dovedností receptivních (vnímání naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka

- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání
- hry na téma rodiny, přátelství apod.,
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Očekávané výstupy

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci "ne" v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- popsat situaci (skutečnou podle obrázku)

Dítě a ten druhý

Cíle

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Vzdělávací nabídka

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy

- odmítnou komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

Cíle

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka

- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Očekávané výstupy

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dodržování pravidel her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

Dítě a svět

Cíle

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Odvaha

Podpora sebedůvěry, překonávání překážek, práce s chybou. Hledání limitů a hranic. Hlavalamy a hádanky. Téma podpory rodičů, odkud pocházím.

Činnosti: koordinace těla, činnosti na zdokonalení dovedností. Zlepšování kultivovaného projevu, hra se slovy, synonyma, antonyma, rýmy. Překážkové dráhy, náročnější terén. Prosociální hry. Zábavné činnosti.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

Očekávané výstupy

- koordinovat lokomoci a další pohyby a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

Cíle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj řečových schopností a dovedností a jazykových dovedností receptivních (vnímání naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Vzdělávací nabídka

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Dítě a ten druhý

Cíle

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Vzdělávací nabídka

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

Očekávané výstupy

- chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Vzdělávací nabídka

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Dítě a společnost

Cíle

- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představeních, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

Cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých situacích, které mohou nastat

Očekávané výstupy

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě u lékaře apod.)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Pospolitost

Prátelství, spolupráce. Prosociální vztahy a dovednosti. Hranice a pravidla. Různé zájmové skupiny a jejich charakteristika.

Činnosti: hry založené na spolupráci a komunikaci. Tvoření pravidel směrem od dětí. Péče o zázemí a jeho výzdoba, péče o zahradu. Stravování a vše kolem něj. Důraz na rituály.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví , bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozící při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků

Očekávané výstupy

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

Cíle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Vzdělávací nabídka

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narozením, jazykem) a v čem jsou si podobní
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy

- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- zorganizovat hru
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací a podob.)
- **Dítě a ten druhý**

Cíle

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Očekávané výstupy

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

Cíle

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Vzdělávací nabídka

- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Očekávané výstupy

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

Cíle

- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Respekt

Veškeré činnosti a aktivity, které podporují respektující chování. Příběhy s etickým námětem, hledání vzorů kolem nás, hrdinové.

Činnosti: četba s porozumění, vyjadřování svého názoru, prostor pro vysvětlení postojů. Multikultura, bádání o cizích zemích. Mapy, orientace v prostoru.

Dítě a jeho tělo

Cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změna poloh a pohybů na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry a podobně)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- hudební a pohybové hry a činnosti

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika

Cíle

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

- rozlišovat některé obrazné symboly, (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí a podob.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Dítě a ten druhý

Cíle

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Vzdělávací nabídka

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Očekávané výstupy

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

Cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Očekávané výstupy

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

Cíle

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Proces vzdělávání je proměnlivý, záleží na mnoha faktorech: složení skupiny, individuálních potřebách dětí, potřebách rodiny, osobnosti a profesních dovednostech pedagoga, aktuální situaci společenského dění, atd. Evaluace nám pomáhá reflektovat naši práci a tím ji zkvalitňovat a aktualizovat, tak aby jsme naplnili naše cíle.

Oblasti autoevaluace

- Průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností. Hodnocení práce komplexní a pravidelné
- Hodnocení naplňování ŠVP
- Hodnocení souladu ŠVP s RVP PV
- Hodnocení kvality podmínek vzdělávání
- Hodnocení způsobu a realizace obsahu vzdělávání/ zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Sledování a zaznamenávání vzdělávacích pokroků dětí
- Hodnocení práce pedagogických i nepedagogických pracovníků
- Hodnocení výsledků vzdělávání
- Hodnocení podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV

Cíl: zkvalitnění vzdělávací činnosti

Na základě výsledků z hodnocení dochází následně k úpravě a reorganizace práce ředitelky školy, pedagogů, nepedagogických pracovníků, metod a forem výuky, vzdělávacího

obsahu, chodu mateřské školy, spolupráce s rodiči a ke zkvalitnění celého vzdělávacího procesu a přístupu k dětem.

Prostředky autoevaluace

Průběžné pozorování, vzájemné návštěvy a pozorování pedagogů při práci, vyhodnocování v rámci týmových porad.

Na úrovni školy

Výroční zpráva, 1x ročně

Záznam: vytvořený dokument

Na úrovni třídy

- Pravidelné provozní porady všech pracovníků - 1x měsíčně, zápisy z porad
- Pedagogické porady po skončení integrovaných bloků, minimálně 8x, zápisy z porad
- Hospitace 2x ročně, provádí ředitelka nebo se jedná o vzájemného hospitace, je pořízen záznam z hospitační činnosti
- Sebereflexe zaměstnanců: 2x ročně, všichni pracovníci, záznam v profesním portfoliu
- Rozhovory s ředitelkou školy 2x ročně, součást teambuldingu

Sledování a hodnocení výsledků pokroků dětí:

Portfolia dětí - vkládání výsledků práce, všichni pedagogové se zapojením dětí, 10x ročně

Diagnostika - záznamy provádí všichni pedagogové - 2x ročně, portfolia dětí

cca 2x měsíčně - pedagogové porada a plánování individuálních potřeb dětí

Časový plán - VVČ

na úrovni školy

CO	KDY	KDO	JAK
výroční zpráva	1x ročně	ředitelka	vytvořením dokumentu
vlastní hodnocení školy	1x za 3 roky	ředitelka	vytvořením dokumentu

na úrovni třídy

CO	KDY	KDO	JAK
pedagogické porady	min 8x za rok	ředitelka	zápis z pedagogických porad

provozní porady	1x měsíčně	ředitelka	záznam z provozních porad
hospitace	2x ročně	ředitelka	záznam z hospitační činnosti
sebereflexe pedagogů	2x ročně	pedagog	záznamový arch

sledování výsledků a pokroku dětí

CO	KDY	KDO	JAK
hodnocení obsahu ŠVP	2x ročně	pedagog	hodnotící arch
pozorování dítěte	2x ročně	pedagog	záznamové archy

spolupráce s rodiči

CO	KDY	KDO	JAK
Rozhovory	Denně	pedagog	při předávání dětí apod.
schůzky rodičů	2x ročně	pedagog	zápis ze schůzky
besídky oslavy	2x ročně	pedagog	fotoalba
konzultace	podle potřeby	pedagog	záznamy ve složce dítěte

7. Závěr

Školní vzdělávací program je živý dokument, s kterým náš tým pracuje. Podle aktuálních potřeb ho upravujeme, měníme a doplňujeme. Pedagogové k jednotlivým tématům přistupují dle své vlastní invence a pedagogické praxe.

Jeho vytvoření ukazuje jasné a přehledné směřování Lesní mateřské školy Sasanky, její filozofii i fungování. Slouží pedagogům k plánování jejich činnosti, zákonným zástupcům k přiblížení činnosti školy, kontrolním orgánům k přehledu plánů činnosti.